

Posudek diplomové práce

Jméno diplomanta: Martin Netík

Název diplomové práce: Rozsah povinnosti k náhradě škody v obchodním zákoníku

Rozsah diplomové práce: 65 stran vlastního textu

Datum odevzdání diplomové práce: 21. června 2011

Problematika rozsahu povinnosti k náhradě škody podle obchodního zákoníku, zejména pak problematika povahy příslušných ustanovení, je nepochybně stále aktuální a pro hospodářskou praxi mimořádně významnou. Je jí setrvale věnována pozornost nejen teorie, ale také podnikatelské praxe, v omezenějším rozsahu také rozhodovací činnosti soudů. Přitom judikatura není zatím příliš ustálená a ani doktrina není zcela jednotná. Tento stav činí téma rozsahu povinnosti k náhradě škody jednak zajímavým, ale současně pro studenta poněkud obtížným.

Po úvodu se diplomant v kap. 2 zabývá podmínkami odpovědnosti za škodu podle obchodního zákoníku, informační povinností a způsobem náhrady škody. Kapitola má povahu nikoliv hlubšího rozboru platné právní úpravy, ale spíše jakéhosi velmi stručného a převážně popisného úvodu do vlastního tématu práce, jemuž jsou věnovány zejména kapitoly 3 a 4. Kapitola 5 je poněkud neorganicky věnována výkladu vztahu náhrady škody k vybraným institutům závazkového práva. Kapitola 6 je označena jako „Zvláštní úprava náhrada škody u jednotlivých smluvních typů“ a je do značné míry zaměřena na popis vybraných zvláštních úprav, aniž by byl hlouběji proveden rozbor odchylných úprav pokud jde o rozsah povinnosti k náhradě škody. Poslední kapitola 7 představuje velmi stručný závěr včetně popisu obsahu jednotlivých kapitol.

Pro posuzování práce v tomto případě má význam skutečnost, že diplomant ne vždy rozlišuje podmínky, při jejichž splnění povinnost k náhradě škody vzniká, a rozsah povinnosti k náhradě škody. Takové rozlišení je běžné jak v právní teorii (odborné literatuře), tak i v rozhodovací praxi soudů. S tím pak souvisí diplomantovo široké pojetí limitace. Projevuje se v tom, že v práci je pojednáváno (zpravidla stručně a zjednodušeně) o podmínkách vzniku odpovědnosti za škodu, zejména u jednotlivých smluvních typů. Diplomantovo pojetí se tak odlišuje od pojetí tradičního, kdy je „rozsah povinnosti k náhradě škody“ chápán jako kvantitativní určení škůdcovy povinnosti (rozlišují se podmínky vzniku povinnosti, rozsah takové povinnosti a způsob náhrady škody). Vzhledem k tomu se jeví zmíněný diplomantův přístup jako vybočení z tématu diplomové práce jak je téma vyjádřeno v jejím názvu. Není ani v souladu v mémi doporučeními nebo diplomant tato doporučení nepochopil.

S hlediska tématu práce považuji (s výhradami učiněnými v tomto posudku) za těžiště práce zejména text v kapitolách 3, 4 a 5. V něm se nevyskytují zásadní věcné nedostatky. Diplomant podává se znalostí problematiky, odborné literatury a judikatury pohled jak na platnou právní úpravu, tak i na problémy spojené s její interpretací a aplikací. Zaujímá vlastní stanoviska, která většinou argumentuje. V tomto rozsahu splňuje posuzovaná práce cíl, který vyplývá z jejího názvu a který diplomant deklaroval v úvodu (str. 6).

Seznam použité literatury a pramenů považuji za dostačující. Diplomant k literatuře přistupuje jako ke zdroji poznatků, popřípadě názorů shodných s jeho vlastními nebo názorů, jimž oponuje. Pozitivně je třeba hodnotit využití judikatury, i když jejich doslovná citace

mohla být střídmější. Za dostačující považuji rozsah poznámkového aparátu (odkazů pod čarou).

Rozsahem 65 stran vlastního textu práce odpovídá stanoveným požadavkům, i když některé části nemají bezprostřední vazbu na téma. Práce je celkově napsána srozumitelně a má logickou strukturu. Vytknout je nutné poměrně velké množství neopravených chyb, ať písařských nebo gramatických (např. na str. 33, 34, 39, 42, 44, 63, 68). Diplomant se nevyvaroval dlouhých vět, což narušuje srozumitelnost a přehlednost textu (například poslední věta ve druhém odstavci na str. 27).

Z dílčích připomínek považuji za vhodné uvést následující:

- a) na str. 33-34 je obsažena zajímavá úvaha týkající se tzv. abstraktního ušlého zisku, její odůvodnění by však vyžadovalo rozvedení (některé argumenty považuji za diskutabilní),
- b) diplomant by měl blíže vysvětlit vzájemný vztah mezi judikátem NS uvedeným na str. 37 a z něho diplomantem vyvozovaným závěrem na straně jedné a diplomantovým tvrzením na str. 36 v závěru prvního odstavce bodu 4.2.2. na straně druhé,
- c) tvrzení v posledním odstavci na str. 48, že soud „ujednání o smluvní pokutě zruší“ je chybné,
- d) v souvislosti s úrokem z prodlení (str. 52) by měl diplomant vysvětlit, jak rozumí dikci § 369 odst. 2 ObchZ „pokud tato škoda není kryta úroky z prodlení“; kromě toho není jasná poslední věta v chodě 5.3.,
- e) v části věnované odpovědnosti za vady (str. 53) postrádám zmínku o druhé větě odstavce 1 § 440 ObchZ,
- f) výklad o promlčení práva na náhradu škodu (str. 53-55) považuji za zcela evidentní vybočení z tématu práce i z hlediska diplomantova širokého pojetí; obdobně to platí o výkladu právní úpravy přechodu nebezpečí škody (str. 57 a 58) a o mandátní smlouvě (str. 61),
- g) na str. 65 se diplomant zabývá výkladem § 605 ObchZ a zaujímá názor odlišný od převažujícího názoru zastávaného odbornou literaturou, aniž by bral v úvahu, že zasílatel, který využil možnosti provést přepravu sám, se stává dopravcem (není již v postavení zasílatele).

Celkově hodnotím posuzovanou diplomovou práci jako průměrné zpracování tématu. Je poměrně nevyrovnaná. Obsahuje části, které z tématu vybočují a jejich zařazení působí dost samoučelně. Současně jiné části, zejména ty, které jsou věnovány smluvní limitaci rozsahu náhrady škody, jdou více do hloubky, prokazují nejen autorovy znalosti, ale také jeho schopnost pracovat s textem zákona a odbornou literaturou samostatně, jakož i formulovat vlastní stanoviska. Na druhé straně nelze pominout jistou neujasněnost tématu, vybočení z tématu, dílčí popisnost a zejména větší množství neopravených chyb. Práci považuji za způsobitou ústní obhajobou.

Navržený klasifikační stupeň: „dobře“ s tím, že při mimořádně úspěšné ústní obhajobě je možná klasifikace „velmi dobře“

V Praze dne 13. září 2011

Doc. JUDr. Stanislav Plíva, CSc.
vedoucí diplomové práce